

Tips vid dataräddning

Ny datalagringsteknik tillåter oss att stadigt lagra mer data lokalt på våra datorer eller virtuella system via molnlagring. Värdet och betydelsen av data ökar proportionellt. Flera företag är idag beroende av sin data. Privatpersoner har snart lagrat halva sitt liv digitalt och konsekvenserna av en dataförlust är förödande.

När behöver man dataräddning?

- När backup saknas.
- När det är fel på backupen eller systemet. Själva tapen eller hårddisken kan ha fått ett läsfel, data kan vara korrupt genom felaktigheter i själva säkerhetskopieringen. Tiden spelar också en roll, det kan finnas perioder som man inte har backup av när ett datahaveri inträffar.
- När man inte kan «skapa» det förlorade materialet på nytt. En författare skulle bli tvungen att lägga orimligt mycket tid på att skriva om sin bok igen och resultatet skulle aldrig bli detsamma, ett företag som gör seismologiska undersökningar kommer rent ekonomiskt inte ha möjlighet att till exempel provborra i havsbotten längs en flera hundra mil lång kust. En presentation kanske kan göras om på nytt till rimlig arbetsinsats. Ofta är det lönsamt att kolla möjligheterna att rädda data och vad det kostar. Speciellt om det är bråttom.

Tips för att skydda dina data

- Förvara datorer torrt, rent och i rumstemperatur på säkert avstånd från både människor och djur. Undvik laddningskablar eller högtalarkablar som man kan snubbla över.
- Ta backup regelbundet, helst automatiskt. Vi rekommenderar minst en gång i veckan, gärna på två medier som förvaras på två vitt skilda platser.
- Om systemet är beroende av inte stängas av måste du använda överspänningsskydd eller en UPS (uninterruptible power supply). Sådan utrustning skyddar för plötsliga strömavbrott eller blixtnedslag.
- Virusprogram MÅSTE vara installerat och inställt på automatisk uppdatering. Programmet måste scanna datorn regelbundet.
- Var kritisk mot ljud. Stäng av datorn vid minsta tecken på ljudförändring. Detta kan tyda på läs-/skrivproblem. Skarpare ljud kan tyda på slag-/stötskador som så småningom kommer att sluta i en stor krasch.

Fysiska skador

Vid ett mekaniskt fel fungerar inte hårddisken som den ska, eller eller också är den helt död. De vanligaste orsakerna är huvudkrasch, slagskador, stötskador, motorfel eller elektronikfel. Dessa fel kännetecknas ofta av märkliga skrap- eller klickljud som kommer från enheten, men det är inte alltid det hörs någonting över huvud taget.

- Försök inte att skaka, öppna eller rengöra. Alla försök kan göra skadan värre.
- Försök inte att tvångsstarta hårddisken.
- Stäng omedelbart av strömmen, all användning kan ge omfattande skador.
- Använd inte recovery program, de kommer att försöka att läsa data i skadade områden och då ökar omfattningen på problemet garanterat.
- Brandskadade enheter får inte kylas ner eller frysas. Försök heller inte att ta ut hårddisken ur en brandskadad dator, skicka hela enheten till oss.
- Vid vattenskador:
 - Om enheten har legat i vatten, försök att hålla den fuktig, gärna i en lufttät zip-påse.
 - Om du bara har spillt en begränsad mängd vatten låter du enheten torka tills vattnet har avdunstat. Använd inte varmluft för att torka snabbare.
 - Om du har spillt öl, läsk eller annat flytande rekommenderar vi att du rengör försiktigt med rent vatten.

Det viktigaste tipset när data har ett värde

Du får inte tro att data INTE kan återskapas. Professionella företag kan klara av det omöjliga och en analys kostar inte skjortan. Då får du ett riktigt svar på vad som är möjligt och vad det kostar totalt.

Logiska fel

- Hårddisken fungerar, men filer och kataloger är otillgängliga för användaren, exempelvis på grund av förlorade partitioner, oavsiktlig formatering, virus, skadade filer eller oavsiktlig radering av filer.
- Stäng av strömmen på en gång, all fortsatt användning kan skada.
- Kör inte verktyg som "CHKDSK" eller "VRepair".